

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

NSS v rozsudku určil, jakým způsobem přistupovat k výkladu smluv o zamezení dvojího zdanění

Správce daně nemůže pro výklad pojmů automaticky využívat tuzemskou právní úpravu v případě, že je možné aplikovat smlouvu o zamezení dvojího zdanění uzavřenou mezi jednotlivými státy. Podle Nejvyššího správního soudu je nezbytné provést výklad na úrovni mezinárodní smlouvy a to s využitím komentáře k Vzorové smlouvě OECD a daných principů mezinárodního práva.

Nejvyšší správní soud (NSS) se ve svém rozsudku 2 Afs 40/2018 zabýval tuzemskou společností a zahraniční společností ze stejné skupiny, které mezi sebou poskytovaly úvěrové transakce. Tuzemská společnost z přijatých úvěrů platila příslušné úroky, ze kterých byla sražena 15% daň v souladu se zákonem č. [586/1992](#) Sb., o daních z příjmů (dále jen „zákon o daních z příjmů“). Následně na základě uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Velkou Británií, která přiznává zdanění úroků pouze státu rezidenta, po finančním úřadu nárokovala sraženou částku daně. Nicméně finanční úřad odmítl tuzemské společnosti tuto daň vrátit, protože aplikoval na příslušné úroky výjimku z obecného pravidla v článku 11. Podle této výjimky může být v České republice zdaněn úrok přesahující částku, kterou by si mezi sebou smluvily osoby bez zvláštního vztahu.

Správce daně v předmětné transakci posoudil, že podle zákona o daních z příjmů se jedná o spojené osoby a proto je naplněna existence zvláštního vztahu. Z tohoto titulu pak přesahující částku úroků, kterou by si mezi sebou osoby bez zvláštního vztahu nesjednaly, odvodil od aplikace pravidel nízké kapitalizace podle zákona o daních z příjmů. Na přesahující část úroků pak aplikoval článek smlouvy o zamezení dvojího zdanění týkající se dividend, který je pro tuzemskou společnost méně výhodný.

NSS se s přístupem správce daně neztotožnil a uvedl, že nelze izolovaně interpretovat pojmy mezinárodní smlouvy prostřednictvím lokálních konceptů upravených v zákoně o daních z příjmů. Podle NSS sice zvláštní vztah mezi tuzemskou a zahraniční společností existoval - jednalo se v daném případě mimo jiné o tzv. cash pooling spočívající ve sdílení volných peněžních prostředků. Avšak nelze takový vztah automaticky shledávat u jakékoliv transakce mezi spojenými osobami.

Na závěr je nutné upozornit, že v daném rozsudku je obsažena klíčová informace. Pojmy uvedené ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění je nutné vykládat ve smyslu příslušné mezinárodní smlouvy a současně s využitím dalších relevantních nástrojů, kterými jsou interpretační principy uvedené ve Vídeňské úmluvě o smluvním právu, popřípadě komentář k Vzorové smlouvě OECD. Definice legislativy České republiky jsou pro výklad neurčitých pojmů v mezinárodní smlouvě relevantní, nicméně není možné je bez posouzení účelu předmětného ustanovení smlouvy a jiných souvislostí automaticky nahrazovat

Ing. Martin Novák

Další články:

- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)
- [Daňové změny a novinky 2026: Nová pravidla pro zaměstnanecké opce a benefity i změny v DPH u nemovitostí](#)
- [Společníci by neměli fakturovat své společnosti](#)
- [Do 5 milionů EUR bez prospektu cenných papírů - novela ZPKT!](#)